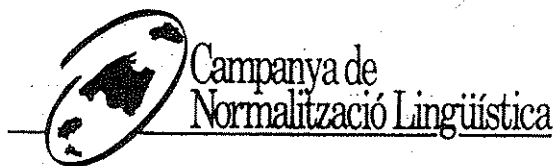


LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

VI



Palma
1994

Línea Directa

© Aina Moll, A.I. Alomar i Cèlia Riba, segons l'autoria dels textos.

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Jorvich, s.l.

Impressió: Jorvich, s.l.

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

I.S.B.N. 84-604-8810-1

XI La conjunció i entre els llinatges

Aquests darrers temps s'ha parlat molt de l'ús de la conjunció **i** entre els dos llinatges, a causa d'unes notícies periodístiques sobre l'Acte del Tribunal Constitucional que rebutjava un recurs contra una sentència del Tribunal Suprem —a la qual donava, per tant, caràcter definitiu— en un contenciós sobre el tema.

Segons aquestes notícies, el Tribunal Constitucional negava als catalans el dret de ser inscrits al Registre amb els dos llinatges units per la conjunció **i**. Això provocà grans queixes a Catalunya (fins que la Direcció General de Política Lingüística publicà una nota que aclaria la qüestió), i també a les nostres Illes, on, d'una banda, hi hagué crítiques periodístiques molt dures —especialment per part de J. Planas i Sanmartí— i fins i tot una manifestació de joves davant els Jutjats, i d'altra banda, una desfilada de gent a alguns jutjats per sol·licitar la correcció de la seva inscripció. A la Campanya ens arribaren opinions contraposades sobre el fet mateix de voler intercalar la **i**, consultes sobre si era ver que els Tribunals ho prohibien i queixes perquè al Jutjat els havien dit que només podien incloure la **i** en el cas dels inscrits després de 1958.

En vista de l'interès existent, em vaig comprometre a informar-me a fons i donar compte de tot per mitjà de **Línia Directa**. He aconseguit la documentació sobre el cas, que va des del recurs contra la resolució del Jutge de Primera Instància de Barcelona, del 18 de juny de 1985 fins a l'acte (en castellà, *auto*) de la Sala Primera del Tribunal Constitucional, de 22 d'octubre de

1993, que clou el tema rebutjant el darrer recurs.

Vetaquí els diferents capítols d'aquests serial:

1. **El 18 de juny de 1985**, el Jutjat de primera instància dicta una resolució contra la petició d'un ciutadà que volia inscriure el seu fill **en llengua catalana, i amb una i intercalada entre els dos llinatges**. El jutge resol que la inscripció s'ha de fer en castellà, i que la **i** que separa els llinatges no forma part d'aquests i per tant, si figura a la inscripció, ha de ser amb la **y** castellana.

2. El ciutadà presenta un recurs contenciós-administratiu davant la *Dirección General de los Registros y del Notariado*, la qual, en data **22 de novembre de 1985**, dicta una resolució que confirma la sentència del Jutjat de primera instància: la inscripció s'ha de fer en castellà, i la conjunció ha de ser **y**.

3. El ciutadà recorre novament, aquesta vegada davant l'Audiència Territorial de Barcelona, argumentant en favor de les seves dues peticions. La Sala 2^a del Contenciós-administratiu d'aquesta Audiència, en data de **30 de gener de 1989**, dicta sentència per la qual "estima en part el recurs": considerant que l'ús de la conjunció entre els llinatges "no és, com en castellà, una fórmula per separar, en l'àmbit estrictament registral, el primer llinatge del segon", sinó un ús efectiu en els registres en llengua catalana, declara *haber lugar a dicha petición, procediendo intercalarse la conjunción copulativa catalana "i" entre el apellido paterno y el materno, condenando a la Administración a estar y pasar por dicha declaración*. En canvi, ratifica la part de la sentència relativa a la llengua en què s'ha de fer la inscripció.

4. Aquesta sentència va ser impugnada davant el Tribunal Suprem pel ciutadà, que volia la inscripció totalment en llengua catalana, i per l'Advocat de l'Estat, que volia que s'imposàs la **y** castellana, però més tard l'Advocat de l'Estat va retirar el recurs, i el Suprem va acceptar la retirada en **Acte del 27 de setembre de 1989**. Per tant, a partir d'aquesta data té vigència l'**obligació de l'Administració d'intercalar la conjunció "i" entre els dos llinatges**.

5. **El 26 de gener de 1993**, el Suprem dicta sentència, ratificant punt per punt la de *la extinta Audiencia Territorial de Barcelona*: s'ha d'intercalar la **i**, però no es pot pretendre que tot l'**assentament original** en el Registre es faci en català, perquè el Registre Civil és de competència estatal —en canvi, les **certificacions** per als interessats s'han de fer en models bilingües, a les Comunitats amb llengua pròpia oficial.

6. El ciutadà acut en recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional, i

aquest, en data **28 d'octubre de 1993**, el rebutja.

El fet que tant el Suprem com el Constitucional, en l'exposició dels antecedents, partesquin del recurs inicial i repetesquin els fonaments jurídics que justifiquen la sentència, en un text llarg i poc comprensible per als no entesos, justifica la interpretació errònia que s'ha fet de la sentència favorable a l'ús de la **i**. Aclarit tot això, quedava un problema: per què al Jutjat només accepten corregir les inscripcions posteriors a 1958.

Per aclarir-ho, vaig anar, amb l'advocat Bartomeu Colom, directiu de l'Obra Cultural Balear, a visitar el Magistrat Jutge del registre Civil de Palma, que ens va atendre amb tota cordialitat. Després d'aquesta visita, puc resumir el tema per als lectors, en els termes següents:

1. No hi ha cap dificultat a intercalar la conjunció "i" entre els dos cognoms, quan s'inscriu un infant al Registre Civil.

2. Per als ciutadans inscrits després de 1958, en què el Reglament del Registre Civil imposa l'ús de la conjunció y entre els llinatges, no com a part d'aquests, sinó com a simple fórmula per separar-los "en l'àmbit específicament registral", **es pot corregir fàcilment (i així ho fan), segons els procediment de correcció d'errors**, ja que es tracta de "traduir" la conjunció, igual que en el cas dels noms de pila.

3. Per als inscrits abans de 1958, el canvi no es pot fer com a "correcció d'error" ni "traducció", ja que no hi ha cap conjunció registrada, i per intercalar-la en el Registre seria necessari fer tràmit de canvi de llinatges. Ara bé, **tots poden usar aquesta "i", encara que no consti a l'assentament del Registre** (i de fet, per poder tramitar el canvi oficialment, l'haurien d'emprar prèviament en un període llarg).

Dels motius que fan recomanable l'ús de la **i**, en parlarem un altre dia. -
A. M. (17-1-94).